

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СУ-ДЖОК ТЕРАПІЇ ЯК ЗАСОБУ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Шевченко А. С.

Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №33 «Маринка»
Суми, Україна

***Анотація.** У статті висвітлено теоретичні основи доцільності використання Су-Джок терапії як засобу розвитку мовлення дітей дошкільного віку.*

***Ключові слова:** Су-Джок терапія, мовлення, розвиток мовлення, дрібна моторика рук, діти дошкільного віку.*

Shevchenko A. S. USING THE ELEMENTS OF SU-JOKE THERAPY AS A TOOL FOR THE SPEECH DEVELOPMENT OF PRESCHOOL CHILDREN

Summary. *The article highlights the theoretical foundations of the expediency of using Su-Jok therapy as a means of developing the speech of preschool children.*

Key words: *Su-Jok therapy, speech, speech development, fine motility of hands, children of preschool age.*

Вступ. На сучасному етапі розвитку науки та практики корекційної освіти на основі нейрофізіологічних досліджень встановлено, що рівень мовленнєвого розвитку напряму залежить від рівня сформованості диференційованих рухів кисті та пальців рук. Рухи кисті рук тісно пов'язані з мовленням, вони є одним з факторів його формування. Розвинена дрібна моторика стимулює розвиток центральної нервової системи (ЦНС) і прискорює, зокрема, розвиток мовлення. Кінчики пальців рук, наголошує в своїй статті Л.Л. Биковець – це «другий мозок» [1, с.125].

Сформовані мануальні дії дошкільників мають вагоме значення щодо їхнього психофізичного розвитку протягом періоду дошкільного дитинства. В.В. Єфремова висвітлює думку про те, що рівень розвитку дрібної моторики у значному ступені визначає успішність засвоєння дитиною зображувальних, конструктивних, трудових умінь, оволодіння рідною мовою, розвитком початкових навичок писемного мовлення [3, с.75].

Видатний український педагог В.О. Сухомлинський зазначав: «Джерела здібностей і обдарувань дітей – на кінчиках їхніх пальців» [7, с.50].

В наш час, в арсеналі педагогів, що працюють з дітьми дошкільного віку, наявний об'ємний спектр методик, методів, засобів та технологій, які розширюють можливості дітей у пізнанні дійсності, мовленнєвого, психологічного й інтелектуального їх розвитку. Ефективним в даному відношенні виступає здоров'язберезувальна технологія – Су-Джок терапія.

Нетрадиційні методи впливу педагогів стають перспективними методами корекційно-розвивальної роботи з дітьми, які мають порушення мовлення. Су-Джок терапія підвищує захисні сили дитячого організму, фізичну й розумову працездатність, активізує психічні процеси, стимулює розвиток мовлення. У цьому й полягає актуальність застосування Су-Джок масажу у корекційно-логопедичній роботі з дітьми, які мають порушення мовленнєвого розвитку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Су-Джок терапія за останній час є найбільшим досягненням Східної медицини. Дана технологія розроблена південнокорейським вченим, професором Пак Чже Ву [5]. У своїх працях науковець

наголошує на тому, що Су-Джок – це система впливу, що стимулює безпосередньо біологічно активні точки (БАТ) та біологічно активні зони на тілі людини.

Дослідженням та вивченням впливу нетрадиційних технологій, зокрема використанням Су-Джок терапії займалися такі науковці як: Н.І. Паніна, Н.Ф. Григоренко, Д.А. Богуш, Ю.О. Коваленко. Попередній аналіз наукових досліджень підтверджує необхідність пошуку шляхів формування мовленнєвого та пізнавального розвитку дітей дошкільного віку з допомогою використання Су-Джок терапії [2].

Серед плеяди українських науковців, в сфері спеціальної психології, логопедії, що займаються вивченням питання зв'язку розвитку мовлення та дрібної моторики рук виокремлюються: В.М. Синьов, В.В. Тищенко, М.К. Шеремет, Ю.В. Рібцун, які науково довели, що на становлення мовленнєвої функції в значному ступені впливає розвиток дрібної моторики рук.

Мета статті – на основі аналізу спеціальної психолого-педагогічної літератури теоретично обґрунтувати важливість використання елементів Су-Джок терапії як засобу розвитку мовлення дітей дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу. Су-Джок терапія («Су» – кисть, «Джок» – стопа) – є однією з нетрадиційних здоров'язбережувальних технік, метою якої виступає стимуляція БАТ відповідно до всіх органів і систем, що розташовані на кистях рук й стопах.

Тренування рухів пальців рук, застосовуючи елементи Су-Джок терапії у роботі з дітьми суттєво покращує розвиток психічних і мовленнєвих навичок. Слід зазначити, що удосконалення рухів кисті рук тісно пов'язано з розвитком рухового аналізатора, зорового сприймання, різних видів координації, чутливості, просторового орієнтування, координації рухів. У свою чергу доречно зацентувати увагу на тому, що неправильне застосування Су-Джок терапії ніколи не завдає шкоди – вона буде просто неефективною. Тому, якщо правильно визначити потрібні точки в системах відповідності можна стимулювати і мовленнєву сферу дитини, тонізувати організм з метою його загального зміцнення, розвивати дрібну моторику пальців рук, підвищувати пропріоцептивну чутливість.

Розглянемо базове підґрунтя щодо включення елементів Су-Джок терапії в корекційно-розвивальну роботу.

Метою виступає: безпосередній вплив на систему БАТ, що розташовані на кистях рук та стопах. Особлива увага приділяється масажу рук.

Головні завдання Су-Джок терапії:

- нормалізувати тонус м'язів, стимулювати мовленнєві зони в корі головного мозку;
- розвивати дрібну моторику рук;
- впливати на зниження рухової та емоційної розгальмованості, нормалізувати тонус;
- розвивати орієнтацію в просторі, пам'ять та увагу для реалізації поставлених завдань в корекційній роботі [4, с. 10-11].

Впровадження Су-Джок масажу відбувається з використанням наступних методів:

- Словесні методи. Дитина повторює слова і виконує дії з кулькою-масажером відповідно до тексту. Це можуть бути потішки, примовки, вірші, питання, казки, загадки.
- Наочні методи. В індивідуальній роботі використовуємо схеми, відеоматеріали, ілюстрації.
- Ігрові методи. Дитина по черзі надягає масажні пружинні кільця на кожен палець, промовляючи вірш пальчикової гімнастики.
- Практичні методи. Масаж кистей, стоп і пальців.

Для здійснення безпосереднього масажу кисті пальців рук з використанням Су-Джок кульки, слід прокручувати кульку між долонями, у свою чергу дитина напряду стимулює біологічно активні точки. У кожній кульці є пружинне кільце. Діти по черзі можуть одягати кільця на пальчики, що у свою чергу супроводжується віршами, забавлянками. Дану процедуру доцільно повторювати декілька разів на день. Проте, масажні кульки Су-Джок можна використовувати для розвитку сприйняття кольору, розміру, форми.

Висновки. Використання Су-Джок терапії допоможе удосконалити знання дитини про власне тіло, розвинути тактильну чутливість, дрібну моторику пальців рук, а також сприяти загальному зміцненню організму і підвищенню потенційного енергетичного рівня дитини. Крім того, використання даної технології зробить корекційно-навчальний процес більш цікавішим й різноманітнішим, що в свою чергу створить сприятливий психофізіологічний комфорт дошкільникам під час ігор та освітньої діяльності.

Список літератури:

1. Биковець Л. Л. Вплив рухів пальців рук на розумовий та мовленнєвий розвиток дитини / Л. Л. Биковець // Таврійський вісник освіти. 2017. № 2. С.106–113.
2. Войтко В. В. Розвиток дрібної та середньої моторики: [практикум для педагога] / В. В. Войтко. – Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2020. 60 с.
3. Єфремова В. В. Система роботи з психофізичного розвитку дитини / Авт.-упор. В. В. Єфремова. Тернопіль : Мандрівець, 2006. 160 с.

4. Мартинова О. В. Використання Су-Джок терапії у мовленнєвому розвитку дітей дошкільного віку: методичний посібник для педагогів дошкільних установ. Соледар, 2021. 28 с.
5. Пак Чже Ву. Питання терапії та практики Су-Джок терапії: Серії книг по Су-Джок терапії. 2009. 102 с.
6. Сухіна І. В. Особливості використання технології Су-Джок масажу у роботі логопеда з дітьми з особливими освітніми потребами // Освіта осіб з особливими потребами: виклики сьогодення: збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції. К.: «Наша друкарня». 2018. С.155–160.
7. Сухомлинський В. О. [Текст]: наук.праці / упоряд. та наук.ред. П. Сікорський, Д. Герцюк – Львів : Бадікова Н. О. 2018. 252 с.